

Председавајући ОСЦП-а учествовао на конференцији „Светско православље: првенство и саборност у светлу православног учења“

Дана 16. септембра 2021. године митрополит волоколамски Иларион, председавајући Одељења за спољне црквене послове Московске Патријаршије, учествовао је на конференцији Синодалне библијско-теолошке комисије „Светско православље: примат и саборност у светлу православног учења“, која се одржала у Сергијевој сали Саборног храма Христа Спаситеља у Москви.

У конференцији учествују чланови Синодалне библијско-теолошке комисије, представници богословских школа Руске Православне Цркве, наставно особље универзитета, архијереји и свештеници Украјинске Православне Цркве и гости из Помесних Православних Цркава.

Обраћајући се присутнима, митрополит Иларион је посебно нагласио да православна доктрина, ослањајући се на Јеванђеље, говори о недељивости и јединству Цркве, и да је ово њено својство на првом месту у низу осталих.

„Свака претња по јединство Цркве представља претњу по Тело Христово, којим су сви верници уједињени једном вером, Евхаристијом и њиховом Главом – Исусом Христом“, приметио је председавајући ОСЦП-а. „Зато су најтрагичнији догађаји у историји Цркве расколи, којима се нарушава јединство, које је заповедио Христос, губи се једногласност у вери, престаје јединство око евхаристијске Чаше, нарушава се апостолски примат у црквеној хијерархији, а у Телу Христовом ниче дубока рана“.

Према архијереју, у историји Цркве има много примера како су поступци њених појединачних чланова доводили до трагичних подела, чије се последице и даље осећају.

„Те странице црквене историје могле би послужити као поука и упозорење за овакве радње у садашњости и будућности. Међутим, и данас је јединство Православља угрожено не само споља, већ и изнутра од стране оних који покушавају да делују супротно православној вери и канонској традицији. Данас видимо такво деловање Цариградске Патријаршије“, рекао је митрополит Иларион.

Председавајући ОСЦП-а уверен је да искривљено схватање првенства на нивоу Васељенске Цркве представља реалну претњу по јединство Цркве, „посебно када такво схватање намеће први Предстојатељ у диптиху другим Предстојатељима“.

„Управо се такви покушаји Цариграда да потврди свој јединствени ауторитет у Цркви налазе у основи међуправославних криза последњих деценија“, нагласио је владика.

Јерарх је такође подсетио да је противзаконитој и антиканонској инвазији Цариграда на Украјину 2018. године претходила иста противзаконита инвазија на Естонију 1996. године.

„Чак и тада је то довело до прекида евхаристијског општења Руске Цркве са Цариградом“, рекао је архипастир. „И, мада је уз велики напор нађено компромисно решење, цариградска страна још увек није испунила обавезе, које је преузела, а које су биле један од услова за наставак општења. Танак мир је, у ствари, био само примирје пре, нажалост, много озбиљнијег сукоба, који је избио пред нашим очима.“

Претензије Цариграда на васељенско првенство нарочито јасно су се одразиле одржавањем Критског сабора у јуну 2016. године, истакао је митрополит Иларион. Он је напоменуо да је од самог почетка предсаборског процеса основа прихватања свих одлука на припремним догађајима

за Свеправославни сабор био принцип консензуса свих општепризнатих Помесних аутокефалних Цркава. Али, неколико недеља пре очекиваног датума отварања Сабора, четири Помесне Цркве су аргументовано одбиле да учествују у њему и позвале на одлагање истог, како би се превазишла различита мишљења која ометају њихово учешће на Сабору. Међутим, ови апели су игнорисани, а Цариградска Патријаршија је, упркос гласу ових Цркава, одлучно и категорично инсистирала на одржавању Сабора.

„Сви знамо до каквих последица је довело одржавање Критског сабора: неке Помесне Цркве га признају за свеправославни, друге га не сматрају таквим. Ту постоји јасна подела“, констатовао је председавајући ОСЦП-а.

Међутим, према његовим речима, неупоредиво већи ударац по јединство Цркве нанела је инвазија Цариградског Патријарха на Украјину и његова легализација украјинског раскола 2018. године.

„Као резултат тога створена је ситуација без преседана – да је Цркву, која има више од дванаест хиљада парохија, преко двеста педесет манастира, највећу верску заједницу у Украјини, Цариград прогласио као „непостојећу“, а њена законска права, па чак и назив, свим могућим средствима, дозвољеним и недозвољеним, покушава да преда расколницима“, нагласио је владика.

„Немогуће је назвати поступке Цариграда исцељењем раскола у Украјини“, наставио је говорник. „(...) Сада свако ко признаје легализацију украјинског раскола и новостворену „православну цркву Украјине“ аутоматски признаје и да Цариградском Патријарху нико и ништа не може ограничити власт у Васељенској Православној Цркви: по сопственом нахођењу, не поштујући никога, он може да укине историјске споразуме од пре триста година, да именује за епископе особе које никада нису примиле архијерејски чин, да потезом пера вишемилионску Цркву прогласи „непостојећом“ итд.“.

„Претње по јединство Православља које сада видимо у поступцима Цариграда, захтевају широко и вишестрано разумевање како архијереја, тако и теолога. Управо зато, уочи Архијерејског Сабора Руске Православне Цркве, сада одржавамо богословску конференцију посвећену првенству и саборности у Православној Цркви. Надам се да ћемо током конференције успети да испунимо задатке које је рекао Његова Светост Патријарх, а да резултате нашег рада искористимо у даљем раду за процењивање стања у светском Православљу“, рекао је председавајући ОСЦП-а.

